

ПРО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ**ФАЙЗУЛИНА О.А., БЕСПАЛОВА А.В.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна*

Потреба фахівців, які володіють іноземними мовами у професійній сфері, обумовлена процесом глобалізації суспільства. З літературних джерел відомо три найбільш поширених підходи до навчання студентів немовних спеціальностей іноземним мовам: англійська для спеціальних цілей (ESP); предметно-мовне інтегроване навчання (CLIL); англійська як засіб навчання (EMI).

Протягом останнього десятиліття в європейських країнах отримало найбільший розвиток предметно-мовне інтегроване навчання CLIL (Content and language integrated learning). Ця методика навчання була розроблена групою вчених європейських вузів (David Marsh, Do Coyle, Oliver Meyer, Victor Pavon та ін.) [1].

Початок адаптації CLIL у вузі було покладено Болонською декларацією, підписаною міністрами освіти 29 європейських країн з метою створення єдиного освітнього простору в системі вищої освіти.

Раніше за інших на цей шлях стали університети в Голландії, де вже в 1990-і рр. проводилися дослідження, спрямовані на вивчення впливу переходу на навчання англійською мовою на якість освіти. Автори цих досліджень дійшли висновку, що негативні наслідки такого переходу «переважили» позитивний ефект [2].

А. Вінке вказувала на наступні негативні аспекти переходу на англійську мову студентів інженерних спеціальностей в голландських університетах: збільшилося навантаження на викладачів і студентів; незначно погіршилася якість підготовки інженерів; якість навчання стало сильно залежати від рівня володіння англійською мовою викладачем; успішність студентів дещо знизилася [3].

Дослідження, проведені в корейських і японських університетах, підтвердили ці висновки. Серед дослідників немає єдиної думки щодо того, як організувати CLIL без втрат для предметного знання. Однак, перебуваючи в умовах вимог "проводити навчання англійською мовою", дослідники розглядають способи зменшення або купірування негативних побічних ефектів цієї тенденції.

Єдиної моделі вирішення виникаючих проблем поки не знайдено, модель "Content and language integrated learning" залежить від можливостей конкретного вузу.

В даний час CLIL реалізується за трьома моделями:
навчання мови попередньо, як підготовка до вивчення предмета на мові;
вивчення іноземної мови через предметний зміст, який вивчено рідною мовою;

вивчення предмета і мови в рамках одного курсу.

Остання модель більшою мірою відповідає CLIL, проте в чистому вигляді поки практикується рідко.

В ході аналізу літератури, присвяченої проблемам CLIL, авторам статті представляється доцільним в нашій академії:

- підвищити ступінь мотивації до вивчення англійської мови;
- акцентувати увагу на розробці методик викладання, що базуються на теорії когнітивного розвитку;
- розширити пошук шляхів ефективної співпраці викладачів іноземних мов та викладачів спеціальних дисциплін з метою розробки навчальних матеріалів та покращення знання англійської мови, як студентами, так і викладачами;
- створити міждисциплінарні педагогічні тандеми;
- забезпечити педагогічну підтримку предметного навчання на заняттях з англійської мови;
- проводити заняття іноземною мовою та рідною (code-switching);
- визначати співвідношення використання іноземної та рідної мови потребами та можливостями викладача та учнів;
- формою навчання на перших етапах можуть виступати окремі невеликі модулі CLIL в рамках цілого курсу, що буде адекватно сприйнято студентами і буде посильним завданням для викладача.

Поступово умова володіння іноземною мовою на рівні достатньому для здійснення міжнародної професійної діяльності має стати безальтернативною при отриманні вищої професійної підготовки в академії.

Література

1. Marsh D. Content and Language Integrated Learning: The European Dimension – Actions, Trends and Foresight Potential- Cambridge University Press, pp 2002-552.
2. CLIL: Content and Language Integrated Learning/ Do Coyle, Philip Hood, David Marsh - Cambridge University Press, 2010. 173p
3. Vinke A.A. English as the Medium of Instruction in Dutch Engineering Education. Delft, Delft University Press, 1995, 206 p.